

Hlooho ya SARS ya Theknoloji e hapa kgau ya ho ba Mohlanka ya ka Sehloohong wa Lesedi (CIO)

Tshwane, 5 Tshitwe 2022 – Ditshebeletso tsa Lekgetho tsa Afrika Borwa (SARS) di lebisa ditebohisano ho tswa dipelong tse mofuthu mabapi le tlotlo e babatsehang e filweng Hlooho ya Theknoloji le Phethahatso ya Ditharollo (TSD), Mong. Intikhab Shaik, ka ho fumana kgau e tswang ho *Institute of Information Technology Professionals South Africa* (IITPSA) e leng ya Kgau ya Mopresidente ya ho ba Mohlanka ya ka Sehloohong wa Lesedi ya nang le Poneelopele wa Selemo.

Se etsang hore phihlello ena e be e babatsehang ke hobane mosebetsi wa Mong. Shaik o ile wa bapiswa le wa bomphato ba hae indastering ena ho tswa makaleng a praevete le a setjhaba. Taba ya hore tshebetso ya hae e ipabile le ho ikemela ka boyona e le e phahametseng tse ding kaofela ke sesupo sa boleng ba boetelapele ba hae ho tsa theknoloji. Ke ka nako ya COVID-19 moo bohlale ba Mong. Shaik le sehlopha sa hae bo ileng ba hlwa mekwalaba.

Khomishenara ya SARS Mong. Edward Kieswetter, ka nako eo a neng a amohela kananelo ena ya setjhaba ya Mong. Shaik, o hlahisitse hore: "Ka nako ya maemo a fapaneng a thibelo, Mong Shaik le sehlopha sa hae ba ile ba rala le ho phethahatsa ditharollo tse fetang 40 tsa ka hare tsa theknoloji tse ileng tsa kgontsha SARS ho tswela pele ho fana ka ditshebeletso tsa yona ho balefalekgetho le ho phethahatsa thomo ya yona e bohareng ya ho bokella lekgetho lohle le kolotuwang. Tshebetso e tswelang ya SARS ka nako ena, e ile ya kgonahala ka lebaka la theknoloji e ileng ya ahwa ke sehlopha sena sa TSD tlasa boetapele ba Intikhab. Sena se bile le kabelo e kgolo hodima ikonomi ya naha ya rona le hore e dule e sebetsa tlasa dithibelo tse neng di le matla ka nako ya COVID-19. Re motlotlo haholo ka kabelo ena mme re kgolwa hore kananelo ena ya setjhaba e feela e loketse."

Bokgoni ba SARS ba ho sebedisa saense, bohlale ba maiketsetso le boqapi ba theknoloji bo kgontshang, bo bonahala hantle ka ho phethahatswa ha dihlahlobo tsa othomathiki tse akaretsang balefalekgetho ba fetang dimilijone tse 4. Sena se bapile le Maikemisetso a Mawala a ho etsa hore boikobelo bo be bonolo bakeng sa balefalekgetho ba tshepahalang ha ka lehlakoreng le leng ho thatafalletswa le hore ditjeo e be tse hodimo bakeng sa bao ba batlang ho qhekanyetsa mokgwatshebetsowa lekgetho."

Phihlollo ena e babatsehang ya sehlopha sena sa TSD tlasa boetapele boo e leng mohlala ba Mong. Shaik, bo tsamaisana hantle le Ponelopele ya SARS ya ho aha "SARS ya sejwalejwale eo botshepehi ba yona bo sa belaelweng, le e tlang ho hlomphuwa le ho tlotlwa ke bohle. Sena se bapile le tsela ya kopanelo eo mokgatlo o tsamayang ka yona e mabapi le kabelo ya yona eo e leng monyetla o ikgethang wa ho sebeletsa Afrika Borwa le batho bohle ba yona.

Se kgothatsang ka kananelo ena, ke hore e behile motheo wa hore SARS e tsebe ho ntshetsa pele mmotlolo wa tshebetso o thehilweng hodima tsa othomathiki, boithuto ho tswa ho *data*, ka tsela ya mmotlolo wa tshebetso wa theknoloji e matlafatsang. Ho tsheptjwa hore mokgwatshebetso ona o tla ntshetswa pele le ho feta ho fihlela moo puisano pakeng tsa SARS e balefalekgetho kaofela ha bona e tlang ho etsahala ka tsela ya dijithale, ya othomathiki le e thellang feela!

Se fihlelletsweng ke Mong.Shaik mona SARS haesale hoba a ikamahanye le mokgatlo ona dilemong tse fetang tse 30 tse fetileng, se pakahatsa bokgoni ba hae le boqhetseke ba hae ba kelello lepatlelong lena. Sena se bontsha bokgoni ba hae bo hlwahlwa le tsela eo ka yona a tsamaisang sehlopha sa hae kateng hore ho tle ho be le ditlamorao tse ntle ho yena ka seqo le ho SARS jwalo ka setheo.

SARS e motlotlo ka diphihlollo tsa Mong. Shaik tsa ho dula a ntse a ntlafatsa lepatlelo lena le kopanyang mokgatlo le balefalekgetho le bahwebi. Kananelo ena eo a e fumaneng e toboketsa ka matla hore bakgathatema indastering ena ba ananela mekutu e entsweng ke SARS, ho sa natswe dithibelo tsa ditjhelete tseo mokgatlo o tjamelaneng le tsona. Re lebohisa Mong. Shaik le sehlopha haholo.

Ho fumana lesedi le fetang lena, ikopanye le SarsMedia@sars.gov.za